

Vidensbaseret erhvervssamarbejde med Shanghai – Bilag

Baggrund og rationale

Kina er på vej til at blive et vidensamfund og investerer massivt i forskning og udvikling i disse år. OECD oplyser, at Kina i løbet af de sidste 10 år har øget sin andel af verdens anvendte midler på forskning og udvikling fra 2,5% til 7,5%, hvilket svarer til godt 30 mia. USD. For at sikre sig adgang til et af verdens hurtigst voksende markeder og pulje af videnressourcer har en lang række globalt førende virksomheder og universiteter etableret sig i Kina.

Det er derfor også med god grund, at det dansk-kinesiske samarbejde er sat højt på den hjemlige dagsorden. For at sikre samme muligheder for danske virksomheder og videninstitutioner etablerede Videnskabsministeriet i efteråret 2007 et Innovationscenter i Shanghai og lancerede en Kina-strategi i februar 2008. Strategien er en del af Regeringens Handlingsplan for Kina, som aktuelt er under udformning. En pulje, som skal støtte op om Videnskabsministeriets Kina-strategi er ligeledes undervejs og ventes udsendt i løbet af efteråret 2008. Det forventes, at denne pulje rummer mulighed for samspil med en eventuel pulje i region Midtjylland.

Kinas, og ikke mindst Shanghais, ambitioner om at udvikle sig og blive en del af den globale videnøkonomi afspejles, foruden de massive investeringer i forskning og udvikling, tydeligt i de aktiviteter og reformer, som finder sted i disse år. World EXPO 2010 i Shanghai, nylig tilkendegivelse om at arbejde aktivt for en global bindende klimaaftale i København 2009 samt bilateral aftale med Danmark på uddannelses- og energiområdet bevidner, at udgangspunktet for Kina som en markant spiller i den globale økonomi er i fuld gang med at ændre karakter. Disse tiltag afspejler bl.a., at Kina ikke længere ønsker et image som verdens produktionshal, men derimod et image som en nation, der har viljen og ressourcerne til at udvikle et mere innovativt og bæredygtigt samfund på flere områder.

Det enorme vækst- og videnspotentialer i Kina giver således anledning til at udbygge de gode relationer og muligheder for at 'åbne døre', der gennem årene er opnået via Region Midtjyllands samarbejdsaftale med Shanghai. Som led heri indgik parterne en hensigtserklæring om forsknings- og udviklingssamarbejde med Shanghai Science and Technology Commission, som blev underskrevet af Bent Hansen i marts 2008. Hensigtserklæringen skal nu udmøntes i en forpligtende samarbejdsaftale, som underskrives i Region Midtjylland i februar 2009.

En strategisk satsning på samarbejde med Shanghai/Kina skal ses som et element, der understøtter og styrker Vækstforums erhvervsudviklingsstrategi - herunder ambitionen om at være en international vækstregion, der kan udnytte det globale udsyn som en ressource til fortsat udvikling.

Fokusområder

Samarbejdet fokuserer på forskning, udvikling og innovation inden for temaerne it, energi & miljø, sundhed samt bio- og nanoteknologi. Emnerne er valgt på baggrund af Vækstforums erhvervsudviklingsstrategi med fokus på megasatsninger og indsatsområder og med udgangspunkt i gensidig interesse fra Shanghai samt i fælles styrke positioner i de to regioner.

Fokusområderne skal specificeres yderligere i den aftale, der skal underskrives i det nye år, men de mere specialiserede samarbejdsområder inden for hvert tema vil blive undersøgt og udviklet fortløbende efterhånden som workshop afholdes, og eksperter/fagfolk fra begge regioner mødes.

I tæt samarbejde med Shanghai Science and Technology Commission, som er ansvarlig for forskning og teknologisk udvikling i Shanghai, er det aftalt at første tema er IT.

I september 2008 var en IT-delegation - efter anbefaling fra en arbejdsgruppe under IT-rådet - bestående af faglige eksperter fra Aarhus Universitet og Alexandra instituttet samt en repræsentant for regionens IT-erhverv i IT-Forum på besøg i Shanghai for at vurdere potentialet for konkrete forsknings- og udviklingssamarbejder. Gruppen vurderer, at der er store perspektiver for samarbejde på forskellige områder, herunder bl.a. eGovernment, eHealth, patientjournaler, grøn it/intelligente bygninger, positioning mv.

World EXPO 2010 afholdes i Shanghai under temaet 'Better City – Better Life', som har fokus på bæredygtig by-udvikling, herunder energi og miljø, sundhed og uddannelse. Den danske pavillon får titlen 'Welfairytale' og fokuserer på det gode og bæredygtige liv med udgangspunkt i, at vækst og velfærd ikke behøver finde sted på bekostning af bæredygtig udvikling. Der forventes ca. 70 mio. besøgende til verdensudstillingen i Shanghai, så EXPO 2010 giver dermed gode muligheder for at eksponere dansk viden og know-how. Flere af de igangværende projekter i regi af regionens samarbejde med Shanghai samt kommende aktiviteter, herunder potentielle projekter i kølvandet på IT-delegationsbesøget i Shanghai, har ambitioner om deltagelse i verdensudstillingen.

Formål

Formålet med indsatsen til videns- og innovationsbaseret erhvervssamarbejde med Shanghai er at udnytte Region Midtjyllands internationale strategiske samarbejdsrelation med en region, der kan styrke Region Midtjyllands eksisterende indsatsområder og megasatsninger. Indsatsen vil bidrage til at bringe fornyelse, vækst og udvikling og dermed udnytte globale muligheder til gavn for regionens virksomheder og borgere.

Mål

Et vidensbaseret erhvervssaamarbejde med Shanghai sigter på at skabe nye forskningsresultater og forretningsmuligheder ved:

- At midtjyske virksomheder får adgang til kinesisk forskning og Phd'ere
- At midtjyske virksomheder/produkter får adgang til vækst markedet
- At kinesiske virksomheder placerer F&U afdelinger i Region Midtjylland
- At opbygge faglige relationer mellem faglige eksperter i Region Midtjylland og Shanghai
- At konkrete offentlig-private forsknings- og udviklingsprojekter inden for temaerne i samarbejdsaftalen kan realiseres.

Målgruppe

Offentlige og private aktører fra Region Midtjylland og Shanghai regionen, der indgår i et erhvervsrettet udviklingssamarbejde med henblik på at udvikle den internationale dimension i de to regioners udviklingsstrategier og handlingsplaner indenfor temaerne i samarbejdsaftalen.

Ansøgere skal/kan være regionale og kommunale vidensinstitutioner og myndigheder samt virksomheder, der indgår i offentligt-privat samarbejde.

Indsats

Det foreslås således, at Vækstforum indstiller til Regionsrådet at reservere en mindre, men strategisk betydningsfuld økonomisk pulje på 6,5 mio. kr. i perioden 2009 til 2011 til konkrete samarbejdsprojekter inden for ovennævnte temaer samt 0,5 mio. kr. pr. år fra 2009 til 2011 – i alt 1,5 mio. kr. – til afholdelse af workshops og researchmæssige studiebesøg for at sikre det bedst mulige match tidligt i processen mellem danske og kinesiske partnere.

Endvidere foreslås det, at Vækstforum indstiller til Regionsrådet at reservere en pulje på i alt 1 mio. kr. i 2009 og 2010 til medfinansiering af aktiviteter i tilknytning til EXPO 2010 i Shanghai.

Relation til de 6 kriterier i Vækstforums handlingsplan

Reservation af pulje til erhvervsrettet vidensbaseret samarbejde med Shanghai relaterer sig især til følgende kriterier:

2. Initiativet er en styrkelse af og koordinering med igangværende initiativer, herunder f.eks. 'IT som innovativ drivkraft' og 'Innovativt offentligt-privat samarbejde'
4. Initiativet har et explicit internationalt perspektiv, der kan anvende globale muligheder til at styrke den regionale konkurrencekraft
5. Initiativet gennemføres i et privat-offentligt samarbejde, hvor parternes viden, styrke og potentiale fusioneres til nye løsninger, produkter og ydelser.
6. Initiativet har flere finansieringskilder.

Organisering

Til organisering af samarbejdet foreslås, at de to samarbejdspartners internationale kontorer fungerer som sekretariat og står for drift og administration i form af planlægning af workshops, formidling om puljen, håndtering af ansøgninger, korrespondance med ekspertgrupper osv. Løsning af disse opgaver sker fra dansk side i samarbejde med repræsentanter fra de faglige afdelinger i Regional Udvikling og efter behov i samarbejde med eksterne faglige parter.

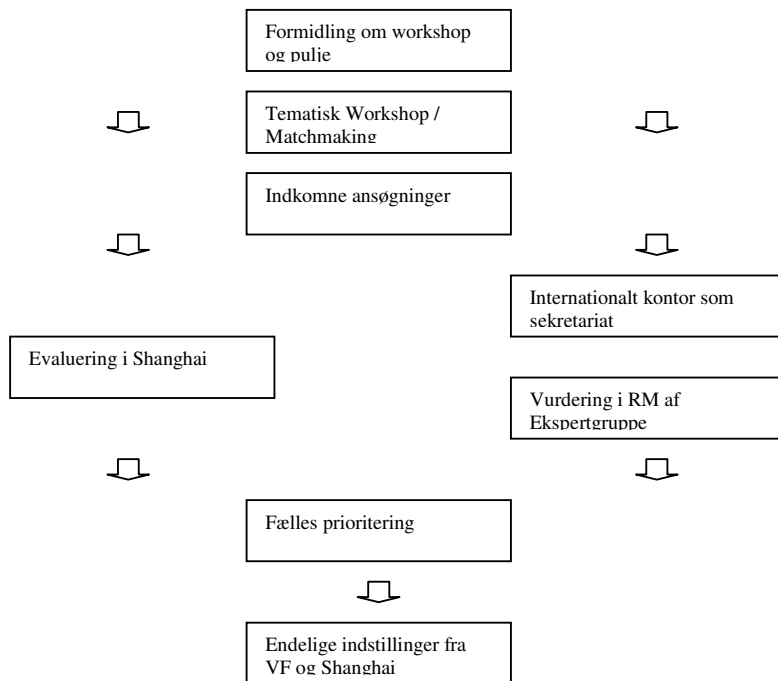
Sekretariatet, samt faglige repræsentanter fra hvert tema og repræsentanter fra Vækstforums Sekretariat mødes hvert 2. eller 3. år med den kinesiske partner og træffer afgørelse om, hvorvidt samarbejdet indstilles til en ny finansieringsperiode.

Det foreslås endvidere, at der etableres en dansk og kinesisk ekspertgruppe, der vil variere alt efter tematisk og fagligt indhold i ansøgningsrunden, og som 1-2 gange årligt skal afgive indstilling til

Vækstforum om projekternes faglige indhold. Den danske ekspertgruppe udpeges af Vækstforum, men det foreslås, at den baseres på eksisterende samarbejdsstrukturer, f.eks. relevante regionale råd som IT-Rådet og Rådet for Energi- og Miljøteknologi.

Endelig foreslås det, at midler fra puljen til vidensbaseret samarbejde med Shanghai frigives i takt med, at konkrete projekter forelægges for Vækstforum, samt at midlernes frigivelse forudsætter sideløbende medfinansiering og aktiviteter fra Shanghai.

Implementering, formidling og fremdrift

Formidling og Tematiske workshops

Information om puljen og indbydelse til workshops vil blive udbudt i åben procedure, som giver alle relevante aktører adgang til at deltage og indsende projektidéer.

I overensstemmelse med et udvalgt samarbejdsområde af fælles interesse i henhold til samarbejdsaftalen mellem Region Midtjylland og Shanghai Science and technology Commission planlægges og gennemføres en tematisk workshop 1 til 2 gange årligt via et researchmæssigt matchmaking-besøg i en af de to regioner. Disse workshops bygger på forudgående grundigt forarbejde, hvor de to regioners mere specifikke styrkepositioner inden for samarbejdsaftalens temaer indkredses. Udover at udveksle viden, samt udforske udviklende samarbejder omkring de aktuelle emneområder, er formålet med workshoppen at knytte offentlige og private kontakter samt at etablere partnerskaber på tværs af landegrænser.

Det er vigtigt, at samarbejdet baseres på gensidighed, og at der satses på et ligeværdigt samarbejde inden for områder, hvor begge regioner drager nytte heraf. Udgifter forbundet med workshops afholdes af værts-regionen, hvorimod rejseomkostninger mv. afholdes af den besøgende part.

Vurdering af ansøgninger

Alle indkomne ansøgninger behandles administrativt af de to samarbejdspartners internationale kontorer og sendes til vurdering af ekspertgrupper både i Region Midtjylland og i Shanghai på baggrund af på forhånd udvalgte kriterier, som har været forelagt Vækstforum.

Fælles prioritering og Indstilling

Efter de indkomne ansøgninger er vurderet af ekspertgrupper i Region Midtjylland og Shanghai skal de to parter blive enige om en fælles prioritering. Det vil være en betingelse, at kun projekter prioriteret af begge parter vil kunne komme i betragtning til en bevilling.

Samarbejdet baseres på princippet omkring ”matching funding”, hvor man fra dansk side finansierer den danske projektdeltagelse og fra kinesisk side finansierer den kinesiske projektdeltagelse. I Region Midtjylland indstilles finansieringsmuligheden på et Vækstforum møde og fordrer medfinansiering fra Shanghai. Beløbsmæssigt vil medfinansieringen variere og ikke være i størrelsesordenen 1:1, idet løn- og prisniveau i Danmark er meget højere end i Kina. Hvis projekternes skønnes at have en ligelig fordel og forankring i begge regioner, tilstræbes det derimod, at årsværk/timer, der investeres i projekterne, matches.

Tidsplan

	2008	2009	2010	2011
1. kvartal		Underskrivelse af Scientific Agreement mellem RM og SSTC + 1. Workshop	3. Workshop som opfølgning på efterårets workshop	5. Workshop som opfølgning på efterårets workshop
2. kvartal	Forberedelse af IT-delegationsbesøg til Shanghai	Ekspertvurdering og Vækstforumbehandling af ansøgninger	Ekspertvurdering og VF behandling af ansøgninger	Ekspertvurdering og VF behandling af ansøgninger
3. kvartal	IT-delegationsbesøg gennemført	Igangsætning af de første projekter samt forberedelse af næste workshop	Igangsætning af nye projekter samt forberedelse af næste workshop	Igangsætning af nye projekter samt forberedelse af næste workshop
4. kvartal	Reservation af pulje til behandling i Vækstforum og Regionsråd	2. Workshop (tema: energi og miljø)	4. Workshop (tema: fx sundhed)	6. Workshop (tema: fx nanoteknologi)

Effekt

At der opbygges netværk og igangsættes vidensbaserede og erhvervsrettede samarbejdsprojekter mellem Shanghai og Region Midtjylland, som bidrager til at øge den regionale innovations- og konkurrencekraft samt styrker regionens virksomheder og forskningsinstitutioners aktive deltagelse og positionering internationalt.

Det forventes, at der i 2009 kan etableres 2 til 4 fælles projekter og i 2010 og 2011 forventes etableret 4 til 6 projekter pr. år.

Evaluering

Evaluering foretages i samarbejde mellem repræsentanter fra ekspertgrupperne og repræsentanter fra Vækstforums Sekretariat samt det administrative sekretariatet i 2010 på baggrund af målsætning og effekt, hvorpå det vurderes, om samarbejdet indstilles til en ny finansieringsperiode.

Økonomi:

Indikativ ramme 2009-11: Projektaktiviteter	2009 4,0 mio.	2010 6,0 mio.	2011 6,0 mio.	I alt 2009-11 16,0 mio.
Research-aktiviteter og workshops.	0,5 mio.	0,5 mio.	0,5 mio.	1,5 mio.
Aktiviteter i forbindelse med EXPO 2010	1,0 mio.	1,0 mio.		2,0 mio.
I alt	5,5 mio.	7,5 mio.	6,5 mio.	19,5 mio. kr.

Finansieringsplan:

Region Midtjylland	2,5 mio.	3,5 mio.	3,0 mio	9,0 mio.
Andre Dk. (dvs. virksomheder, videninstitutioner, nationale midler)	2,0 mio.	3,0 mio.	2,5 mio	7,5 mio.
Shanghai (dvs. Bystyret ved STTC, nationale midler, virksomheder, videninstitutioner)	1,0 mio.	1,0 mio.	1,0 mio	3,0 mio.
I alt	5,5 mio.	7,5 mio.	6,5 mio	19,5 mio. kr.

Omfanget af medfinansieringen fra kinesisk side er angivet ud fra en forsigtig vurdering på grund af usikkerhed om medfinansieringsandelen for kinesiske universiteter, virksomheder m.v.